

Monterings- anvisningar

Fönster och dörrar "Gör det själv"

FÖNSTER OCH DÖRRAR DIREKT TILL DIG

 BonusFönster

Innan du startar:

1. Vilka verktyg och redskap behöver man:

Nedan visas de redskap som vi rekommenderar att man använder för själva demonteringen och monteringen av fönster och dörrar (det finns naturligtvis andra liknande verktyg som man kan använda). Fogningen kommer vi in på senare.

			
Arbetshandskar	Kofot	Tigersåg	Bågfilmsblad
			
Hammare	Tumstock	Vattenpass	Träborr 6,5
			
Monteringskilar	Slagbormaskin	Monteringskruvar/ karmskruvar 7,5 x 132	Hobbykniv
			
Stämjärn	Sticksåg	Betongborr 6 mm	Skruvdragare

Demontering och montering

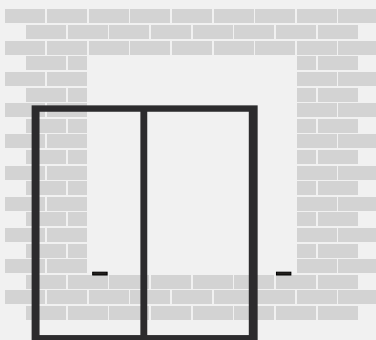
2. VIKTIGT – innan det gamla elementet demonteras.

innan du börjar demontera det gamla elementet ska du kontrollera och mäta om det nya elementet passar i hålet i tegelväggen.

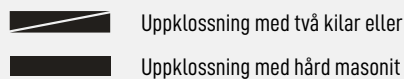
3. Så här demonterar du de gamla fönstren

- Ta först ut ramarna från det gamla fönstret. Det kan vara nödvändigt att använda rostlösande spray om det har rostat fast i gångjärnen. Vid icke öppningsbara fönster bör du ta ut rutan eller glaset först. Ta bort glaslister och spik så att du kommer åt glaset direkt.
- När ramarna har tagits ut eller glaset har tagits bort kan du börja demonteringen av karmen genom att först såga loss alla karmsidorna med tigersågen. På insidan kan du skära loss karmen från tapet eller väv med hobbykniven.
- Om fönstret är stort och svårt att hantera kan du såga det i mindre bitar.
- Nu kan fönsterkarmen eller de mindre avsågade bitarna lossas från muren eller väggen med hjälp av hammare och kofot.
- Gamla spikar kan eventuellt sågas av med bågfilmsbladet. Med hobbykniven kan du ta bort fogrester och murbruksrester som sitter fast kan du ta bort med en hammare eller ett stämjärn.
- Det är viktigt att det har gjorts ordentligt rent från damm, puts, fogrester etc. innan du startar med monteringen av det nya fönstret.

4. Montering av fönstret

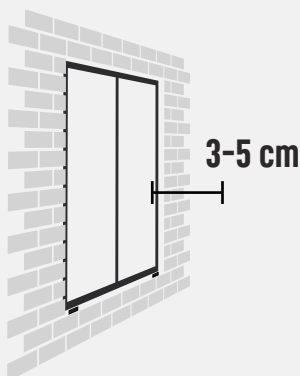
- Ta ev. av ramarna från fönstret om inte det är ett överkantshängt fönster. Det gör fönstret lättare och därmed enklare att hantera.

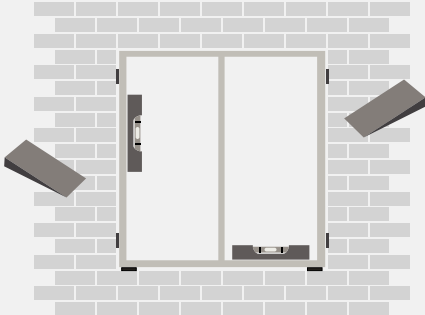
- Lägg klossarna i botten av hålet i tegelväggen, där fönstret ska sitta.

Lyft fönstret i bottenkarmen (aldrig i toppkarmen) och sätt in det i hålet i tegelväggen 3-5 cm innanför kanten – eller ev. nästan på samma ställe som det tidigare fönstret, men så att den gamla fogkanten precis kommer att täckas.

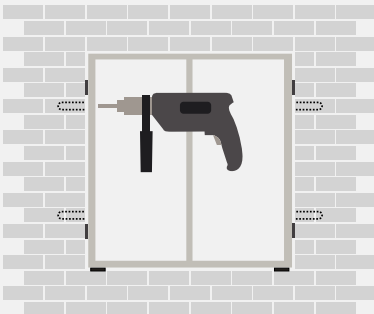
Avståndet på ca 3-5 cm ger extra väderskydd.

Monteringen

- c.) Justera karmen med kilarna och se till att det är lika stort avstånd hela vägen runt om.
Se till att botten och sidorna är i lod och våg och kontrollera att karmen inte böjer på något ställe.
Se till att det finns klossar/kilar nederst under varje hörn.
Om det finns mittstolpar och liknande bör man även placera klossar/kilar under dessa.

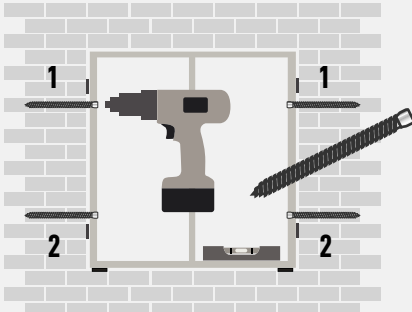

Här ska du vara särskilt uppmärksam:

- d) **Förborring:** Karmen ska förborras med ett träborr på 6,5 mm på två ställen i varje sida av karmen, precis ovanför eller under gångjärnen.

Snyggast resultat får du om du borrar i falsen, då slipper du synliga skruvar.

Om fönstret är högre än 120 cm ska det förborras på tre ställen.

Se till att du framför en tegelsten och inte mitt i fogen mellan stenarna.

Därefter ska du borra igenom och in i tegelstenarna med tegelborren (6 mm). Om fönstret är mindre än 120 cm brett kan du hoppa över skruvar i topp och botten.

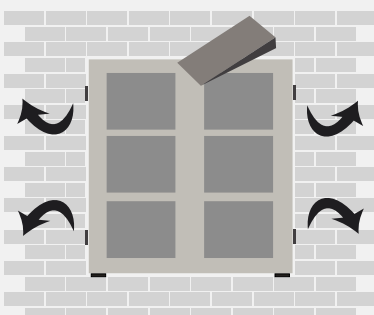
- e) Börja med att skruva i de två översta monteringskruvarna (en i vardera sida av karmen) och kontrollera att karmen är vågrät.

I detta skede bör du även sätta i fönsterramarna och kontrollera att de kan öppnas och stängas på rätt sätt.

Justera in igen med hjälp av kilarna och vid behov för att få karmen i våg

Nu kan du skruva i de kvarvarande monteringskruvarna.

Sätt in fönsterramarna i karmen igen.

Ta försiktigt bort kilarna så att det finns plats för fogbandet.
(Vanligtvis tas kilarna i sidorna bort, men det är viktigt med fortsatt stöd i botten.)

Dörrar

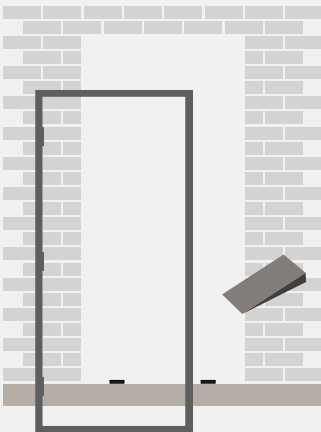
5. VIKTIGT – innan det gamla byggelementet demonteras.

Innan du börjar demontera den gamla dörren ska du kontrollera och mäta in så att den nya dörren passar in i dörrhålet.

6. Så här demonterar du den gamla dörren

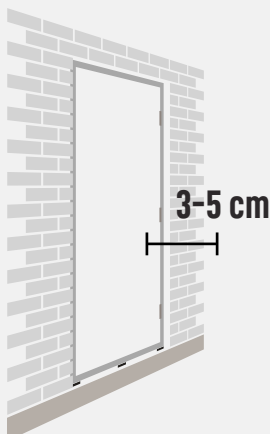
- Börja med att ta ur dörren från dörrkarmen så att den inte är i vägen.
Det kan vara nödvändigt att använda rostlösande spray om gångjärnen är rostiga.
- Såga loss karmsidorna med en tigersåg. På insidan kan du skära karmen fri från tapet eller väv med en hobbykniv.
- Såg ner dörrkarmen till mindre bitar så att den går lättare att ta ut ur dörrhålet.
De avsågade bitarna kan lossas från väggen med ett bräckjärn eller hammare, allt beroende på hur pass hårt delarna sitter fast.
- Eventuellt kan gammal spik ha sågats av med demoleringsbladet. Med hobbykniven kan du ta bort fogrester och murbruksrester som sitter fast kan du ta bort med en hammare eller ett stämjärn.
- Det är viktigt att det har gjorts ordentligt rent från damm, puts, fogrester etc.

7. Montering av dörren

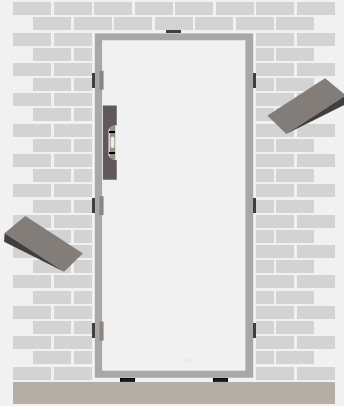
- Ta ur dörrbladet från karmen innan du börjar.
- Lägg ut klossar/kilar i botten av dörrhålet där du ska montera dörren.

 Uppklossning med 2 kilar

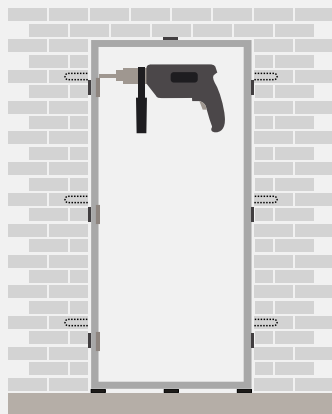
- Sätt i dörrkarmen i hålet i tegelväggen 3–5 cm innanför kanten – eller ev. nästan på samma ställe som den tidigare dörren, men så att den gamla fogkanten precis kommer att täckas.

Dörrar

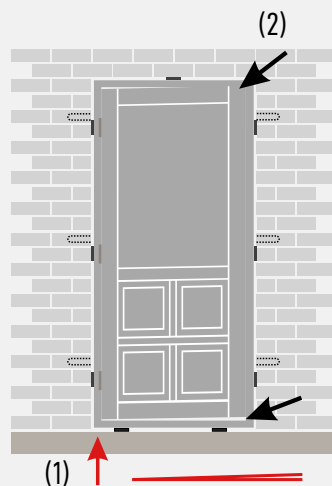
- d) Fäst och justera in karmen med kilar och se till att få lika stort spel runt om hela karmen.

Gångjärnssidan ska vara i lod.
Kontrollera att karmen inte är böjd.

Här ska du vara särskilt uppmärksam:

- e) **Förborring:** Förborra karmen med ett träborr som är 6 mm på tre platser i respektive sida av karmen, direkt över eller under gångjärnen (på gångjärnssidan ska den översta förborringen placeras direkt ovanför det övre gångjärnet).
Snyggast resultat får du om du borrar i falsen, då slipper du synliga skruvar.
Se till att du framför en tegelsten och inte mitt i fogen mellan stenarna.
Därefter ska du borra igenom och in i tegelstenarna med tegelborren (6,5 mm).

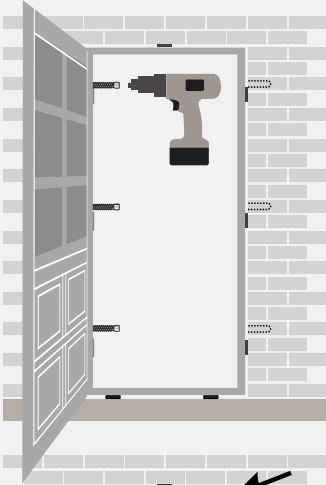
- f) Placera dörrbladet i dörrkarmen och stäng försiktigt.
Nu ska karmen höjas något i gångjärnssidan (1), så att dörrbladet nästan rör vid karmen i toppen vid stängningssidan (2).

Om man tittar på dörren vid tröskeln ska dörrbladet inte ha samma höjd hela vägen, dörrbladet ska vara något högre i den motsatta sidan från gångjärnen (stängningssida), så att dörren har möjlighet att "sätta sig".

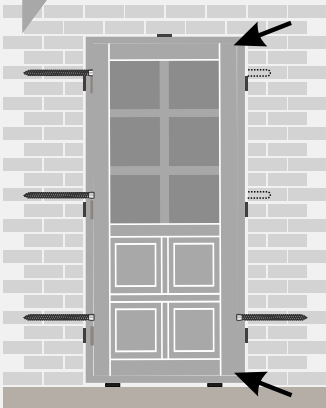
Avståndet kan justeras genom att du försiktigt tar bort kilarna vid bottenkarmen och trycker på karmen med t.ex. ett bräckjärn.

När du har fått ett svagt stigande avstånd sätter du tillbaka kilarna igen.

Dörrar

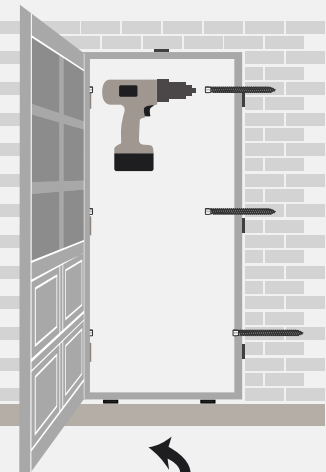
g) Nu ska du skruva fast de tre karmskruvarna i gångjärnssidan

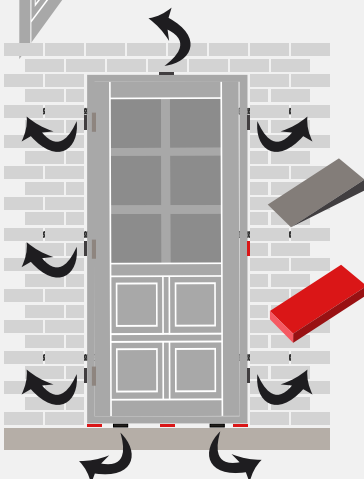
h) Öppna och stäng dörren samtidigt som du kontrollerar om den stängs samtidigt i både topp och botten.

Om så inte är fallet kan du justera genom att skruva in den nedersta karmskruven på stängningssidan eller genom att justera direkt på karmen. ←

Dörrbladet ska träffa tätninglisterna samtidigt både uppe och nere. ←

i) Nu kan du montera den översta och mittersta karmskruven på stängningssidan. Se till att det finns klossar i närheten av skruvarna när dessa skruvas in, så att inte karmen skruvas snett.

j) Efter avslutad montering placeras uppklossning under tröskeln, samt bakom låskistan på stängningssidan. (Uppklossningen ska vara av ett hårt material, t.ex. hård masonit). Ta bort justeringskilarna.

OBS! Fogning av aluminiumtröskel:

För dörrar som öppnas inåt och har aluminiumtröskel är det viktigt att man fogar djupare, dvs. fogningen ska vara minst 1 cm in under tröskeln för att inte blockera dränröret.

Montering av dubbeldörrar

(det finns mer omfattande information under montering av dörrar.)

1. Ta ur dörrarna från dörrkarmen.

2. Lägg klossar under karmens botten och justera med kilar på sidorna och i toppen.

3. Gångjärnssidan där regeldörren ska monteras placeras lodrätt och monteras fast med 3–4 karmplugg (se förborring för montering av dörrar). Resterande del av karmen ska inte fästas fast med skruvar ännu, utan hållas på plats med klossar och kilar.

4. Regeldörren ska hängas först i karmen.

5. Nu ska gångdörren monteras som om den var en enkeldörr (se montering av dörrar). Med hjälp av kilarna och klossarna justerar man in gångjärnen på gångdörrsidan, så att dörren på stängningssidan (in mot det andra dörrbladet) nästan vidrör toppkarmen, så att dörrbladet kan få möjlighet att "sätta sig".

6. Nu kan resterande karmpluggar monteras och kilarna tas bort, så att bara klossarna finns kvar – nu är du redo för att börja fogningen.

7. Fogning av dubbeldörrar utförs på samma sätt som för fönster.

OBS! Fogning av aluminiumtröskel:

För dörrar som öppnas inåt och har aluminiumtröskel är det viktigt att man fogar djupare, dvs. fogningen ska vara minst 1 cm in under tröskeln för att inte blockera dränröret

Allmänt för montering av fönster och dörrar:

Montering bör **ALDRIG** utföras med expansionsskum eftersom skummet trycker okontrollerat mot karmen och kan orsaka skevhet.

Montering av dörrar intill ett sidoljus:

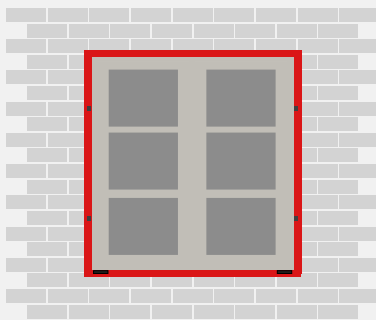
Om du väljer att bygga samman en dörr med ett sidoljus ska du vara uppmärksam på att gångjärnssidan alltid ska vara in mot väggen.

Detta för att skapa ökad stabilitet och undvika förspänning.

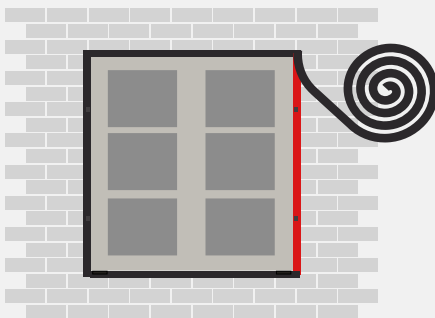
Fogning

5. Enkel isolering och fogning med bra resultat

Förfarandet gäller för både fönster och dörrar

- a) Stoppa in isoleringsremsan eller fogbandet i hålrummet mellan karm och vägg, utan att pressa samman det, det får inte bildas veck och karmen får inte tryckas ur läge.
- b) Nu kan fogningen avslutas med fogbandet. Vi rekommenderar att gör-det-självare använder självhäftande fogband. Detta är enklare att arbeta med och ger ett bra resultat, dessutom kan träet andas och man minskar risken för röta och mögelsvamp. (För verkligt professionellt resultat är dock en elastisk fog som andas eller en brukfog optimalt).

1. Öppna rullen och skär av ett par centimeter i början.
2. Mät upp direkt med bandet om du når hela vägen (eller använd tumstock) och lägg till ett par centimeter.
3. Ta bort skyddspappret och klistra fast bandet direkt på karmen, nästan ut till framkanten. Var extra noga vid skarvarna i hörnen. Använd spackelkniven för att trycka in bandet mot karmen. Fogbandet sväller automatiskt och täcker hela mellanrummet (glöm inte att kontrollera fogbredden innan du köper fogbandet). När fogbandet har monterats hela vägen runt är den utvändiga fogningen klar.
4. På insidan kan du exempelvis foga med silikon eller akrylfog, eller använda en list.